

D Ő V O D O V Ā S P R Ā V A

A. Všeobecná časť

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predkladá návrh zákona o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (klimatický zákon) (ďalej len „návrh zákona“) do legislatívneho procesu na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2022 a vypracovanie a predloženie tohto návrhu zákona súvisí s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024, podľa ktorého vláda prijme zákon o zmene klímy.

Potreba prijať všeobecný právny predpis v oblasti riešenia zmeny klímy je nutná z hľadiska zosúladenia legislatívneho rámca v Slovenskej republike s rámcom v Európskej únii (ďalej len „EÚ“) a dosiahnutia klimatických cieľov Slovenska a EÚ do roku 2030 vrátane klimatickej neutrality najneskôr do roka 2050.

V súčasnosti je problematika zmeny klímy legislatívne upravená primárne v zákone č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 414/2012 Z. z.“). Tento zákon sa vzťahuje len na približne polovicu všetkých slovenských emisií skleníkových plynov, konkrétne na tie, ktoré spadajú pod systém obchodovania s emisnými kvótami (ďalej len „EÚ ETS“). Zvyšné emisie skleníkových plynov (tzv. emisie mimo EÚ ETS) pokrývala jednak priamo aplikovateľná legislatíva EÚ, ako aj legislatíva spadajúca pod iné rezorty. Redukčné ciele doteraz v legislatíve určené neboli. Upravuje ich iba Envirostratégia 2030 s názvom „Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“, Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, s výhľadom do roku 2050. Envirostratégia 2030 definuje adaptáciu na zmenu klímy ako svoju prioritu, Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody – H2ODNOTA JE VODA má slúžiť ako nástroj pre zvýšenie adaptačnej schopnosti Slovenskej republiky, Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy určujú inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých úrovniach. Dlhodobu však absentuje legislatívny nástroj, ktorý by zdôraznil vysokú naliehavosť v riešení klimatických potrieb. Potreba pripraviť nový zákon je identifikovaná aj ako jedno z kľúčových opatrení vo vyššie uvedenej nízkouhlíkovej stratégii, či menovaných adaptačných dokumentoch.

Významným dôvodom predloženia návrhu zákona je založenie právneho klimatického rámca na Slovensku, tak aby bolo jasné, že cieľom klimatickej politiky nie je len znižovanie emisií skleníkových plynov (tzv. mitigácia) a prispôsobovanie sa jej negatívnym dôsledkom (tzv. adaptácia), ale predovšetkým nízkouhlíková transformácia Slovenska s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu najneskôr do roku 2050.

Zákon reflektuje aktivity na úrovni EÚ a upravuje sa ním mechanizmus naplňania záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodných dohôd a právnych predpisov EÚ v oblasti riešenia zmeny klímy a mechanizmus kontroly ich naplňania, stanovuje dlhodobý záväzný cieľ a ďalšie ciele Slovenskej republiky v oblasti riešenia zmeny klímy, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy, subjektov územnej samosprávy, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane klimatického systému a naplňaní dlhodobého záväzného cieľa a klimatických cieľov.

Zákon bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie a na informatizáciu spoločnosti, pozitívny a negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie vrátane malých a stredných podnikov, sociálne vplyvy a nebude mať vplyv a na služby verejnej správy pre občana, na manželstvo rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.